

BELEIDSPLAN ONTMOETINGSKERK 2025-2030

PROTESTANTSE WIJKGEMEENTE STERRENBURG, DORDRECHT

Datum 14 juni 2025

Versie Definitief

vastgesteld door de kerkenraad op 17 juli 2025

1. OVER DE PROTESTANTSE WIJKGEMEENTE STERRENBURG

Wij zijn een protestantse wijkgemeente in de Dordtse wijk Sterrenburg, vaak kortweg de Ontmoetingskerk genaamd. Wij willen ruimte bieden aan mensen die God en medemensen zoeken. Onze gemeente aanvaardt mensen met hun eigen geloofsopvatting en levensinstelling. Vanuit die openheid zijn wij als wijkgemeente aangesloten bij de stichting Wijdekerk.

Vanaf 2019 kent de Ontmoetingskerk één fulltime predikant. In augustus 2022 is de huidige predikant aangetreden. In de loop van 2024 is een kerkelijk werker gestart, specifiek voor het ouderenpastoraat. Er zijn een koster en twee vaste organisten. Momenteel kent de wijkgemeente ongeveer 1150 leden (circa 720 adressen). Wekelijks bezoeken zo'n 150-200 kerkgangers de eredienst. Er zijn doordeweeks diverse andere activiteiten in de kerk.

De protestantse wijkgemeente Sterrenburg (hierna te noemen: Ontmoetingskerk) is in 2004 ontstaan uit de oorspronkelijke wijkgemeenten van de Hervormde gemeente rondom de Morgensterkerk en de Gereformeerde Kerk rondom de Ontmoetingskerk. Beide wijkgemeenten zijn rond 1970 gevormd bij het ontstaan van de wijk Sterrenburg, en zijn via een tussenstap vanaf 1991 als SOW-wijkgemeente samengegaan in de protestantse wijkgemeente Sterrenburg. In Sterrenburg is nog een beperkt aantal andere kerkgenootschappen gevestigd. De wijk Sterrenburg telt ongeveer 23.000 inwoners.

Op 1 januari 2013 is de Protestantse gemeente Dordrecht-Dubbeldam (PgDD) ontstaan, die bestaat uit een viertal protestantse wijkgemeenten. De Ontmoetingskerk maakt daar deel van uit. De PgDD en de Hervormde gemeente Dordrecht werken Dordrecht-breed met één kerkblad en één kerkelijk bureau. Wij staan open voor initiatieven om te komen tot één protestantse gemeente op het Eiland van Dordrecht.

1.1 VISIE ONTMOETINGSKERK

We willen gemeente zijn, geïnspireerd door het Woord van God. We willen delen in het leven en voorbeeld van Jezus, zoals Hij dat heeft voorgeleefd in gerechtigheid en naastenliefde. Daarom scheppen we in de kerk en in ons gemeenteleven ruimte om God te zoeken en te ontmoeten, en de liefde van Jezus te ervaren.

We vormen een gemeenschap van mensen die zich verbonden voelen door het geloof en elkaar aanvaarden in Jezus' naam. We ontmoeten elkaar vanuit respect en waardering voor onze verschillen. Als gemeente kijken we naar elkaar om. We bemoedigen elkaar en zoeken samen naar inspiratie en zingeving.

We verbinden ons als kerk met de samenleving, doordat we een gastvrije kerk willen zijn, openstaan voor mensen binnen en buiten de wijk en de geloofsgemeenschappen om ons heen. We willen betekenisvol betrokken zijn bij onze omgeving, en stellen ons dienstbaar en hulpvaardig op naar mensen, in kleine en grote gebaren. Ook zijn we op het gebied van duurzaamheid en met wijkdoelen betrokken bij de bredere wereld om ons heen.

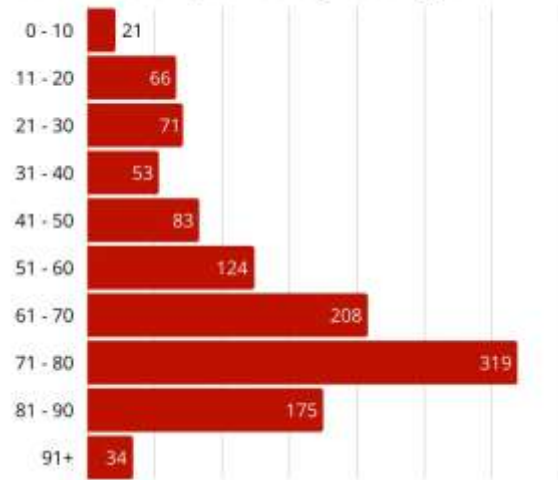
1.2 KERNCIJFERS GEMEENTE

Ledenaantal¹

De wijkgemeente kent ongeveer 1150 leden, verdeeld over 720 adressen. In de afgelopen vier jaar is de gemeente met 200 leden gekrompen, dit is in lijn met de krimp in de voorgaande jaren.

De leeftijdsopbouw van de gemeente toont een duidelijke vergrijzing: 45% van de leden is ouder dan zeventig jaar, minder dan 20% van de leden is jonger dan 40 jaar.

aantal leden per leeftijdscategorie

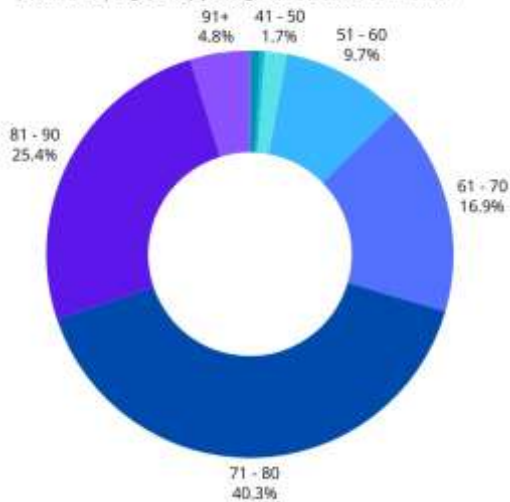
Financieel²

Er zijn ca. 530 eenheden (adressen) die financieel bijdragen aan de wijkgemeente met de 'actie Kerkbalans', waarbij de gemiddelde bijdrage ca. €300 bedraagt. Het grootste gedeelte (70%) van de opbrengst van actie Kerkbalans komt door de bijdrage van eenheden van 70 jaar en ouder. Dit komt doordat een relatief groot deel van de leden zich in deze groep bevindt, maar ook omdat hier de gemiddelde bijdrage het hoogst ligt.

aandeel opbrengst actie

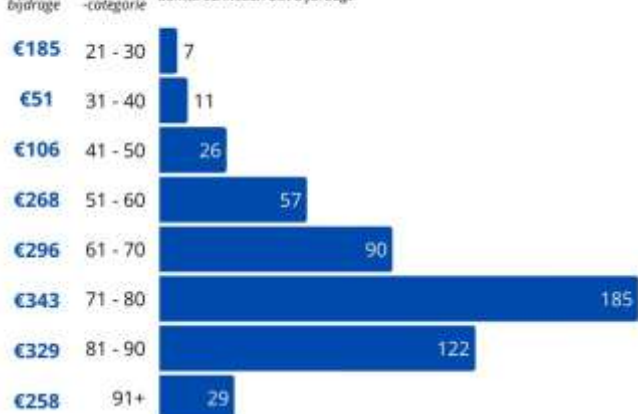
Kerkbalans per leeftijdsgroep

procentuele bijdrage per leeftijdscategorie als onderdeel van het totaal

gemiddelde bijdrage actie Kerkbalans

gemiddelde bijdrage leeftijdscategorie aantal eenheden dat bijdraagt

¹ Op basis van het ledenbestand op 10-09-2024

² Op basis van de evaluatie Actie Kerkbalans 2024

1.3 ANALYSE VAN KRACHTEN EN VALKUILEN

STERKTE	ZWAKTE
Warme gemeenschap en vitale gemeente Grote groep betrokken vrijwilligers Goede bezetting kerkenraad Vertrouwen van de gemeente Financieel houdbare situatie korte termijn (vijf jaar) Goed beheer en gebruik van het gebouw Goed aanbod diverse activiteiten voor diverse generaties	Vrijblijvendheid deelname en bijdrage Afhankelijkheid van “kritische functies” Interne afstemming tussen vrijwilligers onderling en tussen vrijwilligers en kerkenraad Externe communicatie Te grote afhankelijkheid (gespreks)groepen van de predikant
KANSEN	BEDREIGINGEN
Inspelen op de toenemende behoefte aan gemeenschap, zingeving en geloofsgemeenschap Samenwerking (o.a. oecumene) Werken aan een veilige kerk Aanbod verbreden Als kerk de wijk in Nieuwe vormen communicatie Andere doelgroepen	Hoge leeftijd vrijwilligers maakt kwetsbaar Inkomsten op lange(re) termijn door de relatief hogere financiële bijdrage van ouderen Imago kerk en geloof in de wereld Gezapigheid Consumentisme

2. PRIORITEITEN VOOR DE KOMENDE JAREN

In de eerste plaats constateren we dat er veel zaken goed gaan. Dit komt door de betrokkenheid van een grote groep van vrijwilligers die zich belangeloos inzet voor onze wijkgemeente en natuurlijk door de inzet van de predikant, koster en ouderenpastor. Vaak realiseren de leden van onze wijkgemeente zich niet dat dit niet vanzelfsprekend is. De wijkgemeente in zijn volle omvang mag hier heel dankbaar voor zijn. Dit betekent dat aandachtspunten en besluiten vooral dienen om het fundament onder onze wijkgemeente nog sterker te maken.

Hieronder wordt na een aantal algemene constatering en ieder werkveld kort behandelen en inclusief aandachtspunten en besluiten. De kerkenraad geeft hier in de uitvoering een volgorde van prioriteit aan. Het is voor de uitvoering van belang dat deze onderwerpen regelmatig terugkeren op de agenda van de kerkenraadsvergaderingen.

ALGEMEEN

VERGRIJZING

We constateren dat onze vitale kerkgemeenschap vergrijst. Op elk werkgebied is het verstandig te beoordelen wat de impact van vergrijzing is, zowel op korte als op iets langere termijn. Dit betreft niet alleen het gebied van financiën, maar ook het in stand houden van de huidige organisatie.

KRITISCHE FUNCTIES

De kerkenraad wil een inschatting maken van de kritische functies binnen de kerkorganisatie. Wat zijn de directe gevolgen voor de continuïteit als er één persoon wegvalt? In deze situaties is het verstandig deze werkzaamheden te laten uitvoeren door een groep van bij voorkeur drie personen i.p.v. één individu. Dit maakt de organisatie minder kwetsbaar. Denkbaar is ook mensen te laten meelopen met iemand met een “kritische functie” om de werkzaamheden te leren kennen, maar ook om mee te denken. De kerkenraad stelt hiervoor een lijst met kritische functies op.

ZELFREFLECTIE

Vandaag de dag vereist goed bestuur dat bestuurlijke organen op regelmatige basis zichzelf durven te evalueren: functioneren we nog goed als kerkenraad, past de gekozen structuur van de (kleine / brede) kerkenraad, en gaat de onderlinge samenwerking naar behoren? We willen dit jaarlijks oppakken (onder meer in het jaargesprek).

EREDIENST

De kerkenraad wil de opmerkingen van de gemeenteleden die betrekking hebben op de eredienst (gemeenteavond “wat wil je veranderen?”, zie bijlage A) aandacht geven en waar van toepassing meenemen in nieuw beleid.

PASTORAAT

De organisatie van het pastoraat staat stevig en werkt goed. De pastorale organisatie is wel kwetsbaar door vergrijzing. Het is van belang om actief “jongere” leden hierbij te betrekken.

DIACONAAT

De organisatie van de diaconie staat goed. We willen dit consolideren. De diaconie ondersteunt actief diverse binnen- en buitenlandse goede doelen, bijvoorbeeld via het tweejarige wijkdoel, extra collectes en acties, de kerstpakkettenactie, en via de korte lijnen met de Voedselbank Dordrecht en het Sociaal Wijkteam.

KERK IN DE WIJK

De afgelopen jaren heeft ‘kerk in de wijk’ extra aandacht gekregen van de predikant. Dit hoort bij de missionaire taak van de kerk. De predikant beweegt zich, soms samen met andere gemeenteleden, in het sociaal domein. Er zijn contacten opgebouwd met scholen, het leefbaarheidsoverleg, buurtwerk, het Sociaal Wijkteam en onderzoeksprojecten. Dit heeft ertoe geleid dat de Ontmoetingskerk bij vele sociale partners in de wijk Sterrenburg bekend is en vice versa. Dit bevordert een goede doorverwijzing naar elkaar.

Daarnaast is de kerk laagdrempelig toegankelijk met veel verschillende activiteiten, waarbij een groot aantal vrijwilligers actief is. We blijven de komende jaren aandacht besteden aan de vraag “hoe presenteert de kerk zich naar buiten?”

SAMENWERKING (O.A. OECUMENE)

De Ontmoetingskerk moet open blijven staan voor samenwerking zowel binnen als buiten de PgDD. Te denken valt aan de uitbreiding van de onderlinge samenwerking tussen de vier wijkgemeenten van de PgDD. Het ligt in de lijn van mogelijkheden dat de vier predikanten van de PgDD meer als team samenwerken en in de vier gemeenten inzetbaar zullen worden op verschillende werkgebieden. Ook kunnen er meer gezamenlijke activiteiten worden aangeboden en gezamenlijke kerkdiensten. Te denken valt ook aan oecumenische samenwerking met andere kerken, vooral op het gebied van viering en vorming.

Wij zijn van mening dat “eenheid in verscheidenheid” verrijkend is voor onze wijkgemeente, maar ook voor Dordrecht breed.

VORMING EN TOERUSTING

De Ontmoetingskerk zou vorming en toerusting meer aandacht moeten geven, bij voorkeur met een ouderling in de kerkenraad. Het onderwerp komt daardoor ook vaker op de agenda van de kerkenraad. In samenwerking met andere kerkgemeenten zijn hier meer mogelijkheden te vinden dan als zelfstandige wijkgemeente.

KERKRENTMEESTERLIJKE ZAKEN / GROENE KERK

Het gebouw is de afgelopen jaren opgeknapt. De installaties zijn enigszins verouderd. We willen een goede meerjarige onderhoudsbegroting (laten) actualiseren en de komende jaren verschillende acties opstarten voor de financiering hiervan.

In de begrotingen dient ook het groene aspect te worden meegenomen. De afgelopen tijd heeft de “Groene Kerk” minder aandacht gekregen. We willen hier weer extra energie in steken en hierover actiever communiceren met de gemeenteleden (zonnepanelen, elektriciteitsverbruik etc.) om het draagvlak in stand te houden. Ook voor onze kerk geldt dat investeringen in energie opwekken en energiebesparingen op de lange termijn de kosten reduceren, wat de afgelopen jaren via de “Groene Kerk” ook is aangetoond.

Daarnaast willen we samen met de kerkrentmeesters nadenken over creatieve manieren om nieuwe bronnen van inkomsten aan te boren. Ook anderen kunnen hierin suggesties doen.

VRIJWILLIGERSBELEID

Er is nu geen vrijwilligersbeleid, terwijl dat wel gewenst is. Het is geen vanzelfsprekendheid dat de vrijwilligers op deze manier alles goed laten draaien, aandacht voor de “werkers in de wijngaard” is van belang. Gemeenteleden hebben aangegeven dat hier meer aandacht aan dient te worden besteed: enige uniformiteit binnen de commissies m.b.t. de aspecten “vinden, binden, boeien, belonen”. Dit beleid zal op korte termijn opgesteld worden.

COMMUNICATIEBELEID /PR

Communicatie en PR zijn een heel belangrijke sleutel tot succes van onze wijkgemeente. Gelukkig is de Donkey Mobile-app ingevoerd en is het gelukt om de “Ontmoeting” op te laten starten.

We willen meer inzetten op online externe communicatie vanuit de wijkgemeente, bijvoorbeeld met een moderne website en het inzetten van (veilige) sociale media. Op termijn kan ook de zichtbaarheid van het gebouw verbeterd worden.

FINANCIEEL BELEID

Het is van belang om een sluitende meerjarenbegroting te hebben, deze ontbreekt nu. De verwachting is dat de vergrijzing veel invloed zal hebben op de toekomstige resultaten. Als het niet lukt een sluitende begroting te maken, kan er beperkt gebruik worden gemaakt van de reserves van de wijkgemeente en legaten. Dit dient wel goed te worden gecommuniceerd met de wijkgemeente. De kerkenraad wil zich voortdurend laten informeren over de stand van zaken en wijzigingen.

VEILIGE KERK

We stellen op korte termijn een beleidsplan “veilige kerk” op, waaronder een gedragscode / beleid m.b.t. de VOG (Verklaring omtrent het Gedrag) en de vertrouwenspersonen.

DOELGROEPENBELEID

Het jeugdteam draait goed; het is van belang dit de komende jaren te consolideren. Het zou goed zijn als er een jeugdouderling in de kerkenraad komt.

In het vorige beleidsplan is geadviseerd actief aandacht te geven aan de middengeneratie. Dit is gebeurd in de afgelopen periode. Wij willen dit vasthouden door de ingezette weg door te zetten.

Door het aannemen van de ouderenpastor is er aandacht voor de ouderen.

3. NAWOORD VAN DE WERKGROEP BELEIDSPLAN

Op de gemeenteavond waarop we om input voor het beleidsplan hebben gevraagd, stelden we het verhaal van Maria en Martha uit Lukas 10:38-42 centraal, omdat dit verhaal goed dient als een beeld voor het functioneren van onze gemeente.

Drie gedachten hierbij:

1. De balans tussen actie en bezinning
 - Martha vertegenwoordigt de actieve en diaconale kant van onze gemeente: zij is bezig met dienen, organiseren en praktische taken. Dit is belangrijk, want we willen als gemeente graag een dienende gemeenschap zijn.
 - Maria vertegenwoordigt de gelovige, bezinnende kant van onze gemeente: zij richt zich op luisteren naar Jezus, naar Bijbelverhalen, naar elkaars verhalen. We danken en bidden en laten ons bezielen door kerkdiensten, gespreksgroepen en allerlei andere bezinnende activiteiten. Dit is belangrijk, want zonder ons christelijke fundament verliezen we als gemeente onze identiteit.
2. De valkuil van eenzijdigheid
 - Een gemeente die alleen maar als Martha functioneert, kan activistisch worden: veel werk, veel activiteiten, maar zonder diepgaande geestelijke voeding.
 - Een kerk die alleen maar als Maria functioneert, kan in passiviteit vervallen: veel reflectie en gebed, maar zonder daadwerkelijke zorg voor de wereld.
3. Jezus' prioriteit: eerst luisteren, dan doen
 - Jezus zegt niet dat dienen verkeerd is, maar dat Maria "het beste deel" heeft gekozen. Dit suggereert dat alles begint met luisteren naar Jezus.
 - Als gemeente zouden we eerst geestelijk gevoed moeten worden voordat we goed kunnen dienen. Gods Woord, Jezus' voorbeeld, en de inspiratie van de Heilige Geest zijn de bron van alle goede werken. Deze voeding kan worden gegeven door kerkdiensten, gespreksgroepen en verdere vorming en toerusting.

Kortom: als we als christelijke gemeente het fundament onder onze wijkgemeente nog sterker willen maken, hebben we beide rollen nodig: Martha én Maria. Het is belangrijk om als Ontmoetingskerk een goede balans te vinden tussen actie en bezinning, tussen bidden en werken, tussen dienstbaarheid en discipelschap. Maar ook tussen 'binnen en buiten'. Aan Jezus' voeten zitten dient niet te worden opgevat als 'blijven zitten', maar ook om zelf in de benen te komen. Om samenwerking te zoeken, om de wijk in te gaan, verbindingen te leggen met sociale partners.

Met dit beleidsplan hebben we geprobeerd om die goede balans tussen 'Martha en Maria' te verwoorden. We mogen trots zijn op en blij zijn met wie we zijn en wat we doen!

Werkgroep Beleidsplan

Jeanette Warmels, Marjolein Attasio, Kees Post, Arjan te Raa, Ellen van Schouten, Dick Steenks, Jenneke van der Velden

BIJLAGE A. SAMENVATTING OPBRENGST GEMEENTEAVOND (14-11-2024)
MARIA: WAT HEEFT ZIJ NODIG?

- Luisteren - Zowel naar elkaar, naar zichzelf, als naar een boodschap van betekenis.
- Rust - Een plek en moment voor stilte, bezinning, en geestelijke voeding.
- Verbinding - Gemeenschapszin, aandacht voor elkaar, en samen zingen of delen.
- Diepgang - Verdieping in geloof, kennis, en spiritualiteit; iets dat inspireert en raakt.
- Openheid - Ontvankelijk zijn voor anderen, nieuwe ervaringen, en zelfreflectie.

MARTHA: WAT HEEFT ZIJ NODIG?

- Betrokkenheid - Zowel bij elkaar als in praktische taken binnen en buiten de kerk.
- Ruimte - Vrijheid om bij te dragen zonder overbelasting of schuldgevoelens.
- Verantwoordelijkheid - De bereidheid om te dienen, maar ook de behoefte aan balans en erkenning.
- Vertrouwen - Geloof in de goede intenties van anderen en harmonie binnen de gemeenschap.
- Voldoening - Het gevoel dat inzet, zorg en bijdragen betekenisvol en gewaardeerd zijn.

WAT WIL JE VERANDEREN?

1. Vorm en Inhoud van de kerkdienst:
 - Sommigen willen kortere diensten, met een maximum van 1 uur.
 - Er zijn verdeelde meningen over orgelspel voor en na de dienst, en over het praten tijdens het orgelspel. Dit is ook gekoppeld aan de wens van meer momenten van stilte en bezinning voor en tijdens de dienst.
2. Aandacht voor specifieke groepen:
 - Jongeren: De kerk moet aantrekkelijker worden voor jongeren, met bijvoorbeeld kortere preken en een aparte avondmaalsviering.
 - Ouderen: Er is behoefte aan meer aandacht voor ouderen, bijvoorbeeld door het samen vieren van verjaardagen.
 - Nieuwe leden moeten extra aandacht krijgen om zich welkom te voelen.
3. Praktische zaken en toegankelijkheid:
 - Het kerkgebouw moet toegankelijker worden, met name de achterkant.
 - Men wil duidelijker weten wat er te doen is in de kerk en hoe men kan bijdragen.
 - De kerk moet overwegen alle niet-betalers te schrappen die niets met de kerk te maken willen hebben.
4. Sfeer en openheid:
 - Men wil meer aandacht voor elkaar bij de koffie en na de dienst.
 - De kerk moet een plek zijn waar iedereen zich welkom voelt en waar ruimte is voor diversiteit.
5. Toekomst van de kerk:
 - De kerk moet afstappen van doemdenken en geloven in de toekomst.
 - De kerk moet zich aanpassen aan de veranderende tijd en relevant blijven voor alle generaties.

BIJLAGE B EVALUATIE BELEIDSPLAN 2020-2024

Het vorige beleidsplan, getiteld "Beleid na 2020," werd opgesteld met als doel het vinden van een nieuwe predikant en het bepalen van de koers van de gemeente tijdens dit proces. Bij terugblik zijn veel adviezen in het plan geheel of gedeeltelijk door de kerkenraad en de gemeente opgevolgd. Diverse adviezen keren ook in dit beleidsplan terug als aandachtspunt. Dit betreft voornamelijk het doelgroepenbeleid, de financiële positie van de wijkgemeente, aandacht voor vrijwilligers en de communicatie vanuit de wijkgemeente. Dit betekent niet dat deze punten de afgelopen jaren onvoldoende aandacht zouden hebben gekregen; het onderstreept vooral het blijvende belang van deze aandachtspunten in de toekomst. De kerkenraad heeft op 9 januari 2025 – als stap naar het nieuwe beleidsplan- het vorige plan geëvalueerd, in aanwezigheid van de werkgroep beleidsplan.

Het is belangrijk om het nieuwe beleidsplan jaarlijks te evalueren en een aantal aandachtspunten te selecteren voor dat jaar. Niet alles kan tegelijk worden aangepakt, maar het beleidsplan biedt richting welke zaken opgepakt moeten worden.

Samengevat waren de aandachtspunten uit het vorige beleidsplan als volgt:

- *Werving van een predikant met een passend profiel:* In 2022 is ds. Dick Steenks begonnen als predikant in de wijkgemeente. Sinds zomer 2024 is er ook een ouderenpastor actief.
- *Aandacht voor verschillende leeftijdsgroepen binnen de gemeente (jeugd, 25-45 jaar en ouderen), met nadruk op de midden-generatie:* In dit beleidsplan wordt de intentie uitgesproken om de vergrote aandacht voor de middengeneratie vast te houden en de positie van het jeugdwerk te versterken door dit binnen de kerkenraad te borgen.
- *Blijvende aandacht voor de financiële situatie van de wijkgemeente:* door het ontbreken van een meerjarige prognose van de financiële situatie is het voor de kerkenraad lastiger om de financiën te monitoren en hierop bij te sturen. Een aantal kernpunten in dit beleidsplan sluit hierop aan.
- *Het opstellen van een communicatieplan om de communicatie vanuit de wijkgemeente te structureren en consequent uit te voeren:* Tijdens en na de coronaperiode zijn nieuwe communicatievormen ontstaan. De kerkapp en het blad "de Ontmoeting" zijn geïntroduceerd. Communicatie, vooral extern, blijft ook de komende jaren een aandachtspunt.
- *Aandacht voor de kwetsbaarheid van de pastorale organisatie gezien de hoge leeftijd van vrijwilligers, en het creëren van verschillende vormen van contact:* Op dit moment zijn geen concrete aanpassingen vereist. Hoewel de pastorale organisatie goed functioneert, blijven aandacht hiervoor en goede monitoring nodig.
- *Waardering van vrijwilligers en ruimte bieden voor vrijwilligers:* Gezien het grote aantal vrijwilligers en de afhankelijkheid van veel activiteiten van vrijwilligers, is dit een blijvend aandachtspunt. Er wordt de komende jaren concreet aandacht besteed aan het opstellen en invullen van een vrijwilligersbeleid.
- *Investeren in de bereidheid om te luisteren en te communiceren tussen groepen, generaties en over denkbeelden:* Rond de kerkdiensten en grotere bijeenkomsten als de braderie en het startweekend ontstaat meer interactie. De indruk is dat hiervoor meer blijvende aandacht nodig is.